

Przynależność administracyjna Dąbrowicy (XIV–XX wiek)

Rozwój demograficzny i przestrzenny Dąbrowicy oraz jej przynależność do administracji świeckiej i kościelnej zdeterminowane były przez wiele stuleci dwoma czynnikami – bliskością dużego ośrodka miejskiego, jakim był Lublin oraz położeniem przy szlaku komunikacyjnym prowadzącym z Lublina na zachód. Zarówno w starszych opracowaniach Teresy Dunin-Wąsowicz¹ czy S. Wojciechowskiego² jak i w nowszym A. Rozwałki³, które zawierają analizę sieci drogowej Lubelszczyzny w średniowieczu, notowany jest trakt w okolicach Dąbrowicy prowadzący w kierunku Wąwolnicy i Kazimierza. Nie bez znaczenia dla komunikacji wewnętrznej z Lublinem pozostawała też z pewnością odnoga rzeki Czechówki, biorąca swój początek z Płuszwowic. Na mapie historycznej województwa lubelskiego w XVI wieku została zaznaczona jedynie odnoga Czechówki prowadząca z Motyczka (stąd używana czasami nazwa Motyczka, Motyczanka)⁴. Pominięta została natomiast odnoga biegnąca z kierunku Płuszwowic zaznaczona wyraźnie zarówno na mapie Karola Perthéesa z 1786 roku⁵ jak i na tzw. mapie Kwatermistrzostwa z lat 1822–1843⁶, która dodatkowo dobrze ilustruje koncen-

---

1. T. Dunin-Wąsowicz, *Uwagi w sprawie osadnictwa wczesnośredniowiecznego na Lubelszczyźnie*, „Archeologia Polski” 6, 1961, s. 249–251.

2. S. Wojciechowski, *Województwo lubelskie w drugiej połowie XVI wieku*, Warszawa 1966, s. 33–34, mapa.

3. A. Rozwałka, *Sieć osadnicza w archidiakonacie lubelskim w średniowieczu. Studium archeologiczno-historyczne*, Lublin 1999, s. 68.

4. S. Wojciechowski, *Województwo lubelskie...*, mapa.

5. K. de Perthées, *Mappa szczegółna województwa lubelskiego*, skala: 1:225 000, 1786.

6. *Topograficzna Karta Królestwa Polskiego*, skala: 1:126 000, 1843.

Okolice Lublina na mapie Karola Pertheesa z 1786 roku (widoczna Karczma Dąbrowicka oraz wieś z młynem Dąbrowice)

tracę osadnictwa w dorzeczu Czechówki. Jeszcze *Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego...* wspomina „strumień wśród zielonej łąki płynący, a dalej staw i groblę – młyn wodny”⁷. Bieg rzeki Czechówki w okolicach wsi Dąbrowica przedstawiony na mapie Karola Partheesa z 1786 roku zdecydowanie odbiega od późniejszych ujęć kartograficznych. Chodzi przede wszystkim o miejsce połączenia odnogi biegnącej z Płuszców ze strugą mającą swoje źródła w okolicach Motycz. Na mapie z 1786 roku łączą się one dopiero na wschód od Sławina. Można przypuszczać, że autor mapy przez nieuwagę lub brak dokładnych danych topograficznych odnogę biegnącą z Motycz „wprowadził” do Czechówki w miejscu, gdzie w rzeczywistości wpadała do niej trzecia z odnóg – pominięta na mapie – biegnąca od Konopnicy.

Problem konfliktu, jaki wybuchł na początku XV wieku wokół świadczeń dziesięcinnych z Dąbrowicy rodzi szereg pytań odnośnie do przynależności i miejsca tej wsi w strukturach administracyjnych – państwowych i kościelnych, a także własnościowych w średniowieczu. Decyzja sądu konsystorskiego z 1423 roku

7. *Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, red. F. Sulimierski, B. Chlebowski, W. Waleski, t. 1, Warszawa 1880, s. 930–931. Zob. też D. Kociuba, *Zmiany funkcji dolin rzecznych na obszarze Lublina*, „Annales UMCS”, sec. B, t. 58 (2003), z. 5, s. 134.

przyznająca dziesięciny kmiece parafii w Mełgwi, powołując się na praktykę („od niepamiętnych czasów”) wskazuje na niewątpliwy związek Dąbrowicy z Mełgwią⁸. Pytanie rodzi charakter tego związku – własnościowy czy kościelny. Biorąc pod uwagę czas, o którym mowa i ścisłą zależność pierwotnego uposażenia kościoła od właściciela dóbr parafialnych – można przypuszczać, że związek własnościowy warunkował związek kościelny. W okresie późniejszym często skutkowało to przypisaniem do okręgu parafialnego miejscowości, z których pochodziło uposażenie. Czy stało się tak w przypadku Mełgwi nie wiadomo. Podobnie zresztą jak w wielu innych sytuacjach, odnotowanych chociażby przez *Liber beneficiorum* Jana Długosza, gdzie dziesięciny z jednej miejscowości odprowadzane były do kilku parafii czy innych beneficjów⁹.

Najwcześniejsze wzmianki źródłowe dotyczące Dąbrowicy, zebrane w *Słowniku historyczno-geograficznym województwa lubelskiego w średniowieczu*¹⁰, wskazują na związek tej miejscowości z lubelskim ośrodkiem kościelnym. Brak źródeł nie pozwala jednoznacznie określić czy związek ten był wcześniejszy czy późniejszy od wspomnianego wyżej dotyczącego Mełgwi. Nie wdając się w szczegółowe rozważania na temat zmian w rozwoju sieci parafialnej samego miasta Lublina oraz chronologii powstawania świątyń¹¹, wystarczy skonstatować, że już w XIV wieku Dąbrowica należała do okręgu parafialnego kościoła św. Michała. Taki wniosek na podstawie obszernej analizy źródłowej wyprowadzają zarówno P. Szafran¹², jak i A. Rozwałka, który przypisuje Dąbrowicę do parafii lubelskiej już w momen-

---

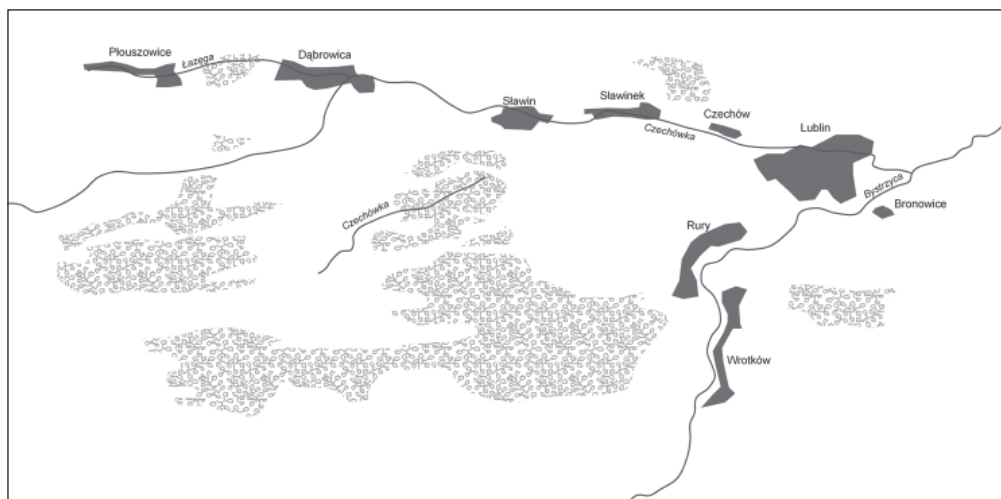
8. Dąbrowica należała do klucza dóbr, którego centrum była Mełgiew. W 1401 roku Dąbrowicę i Płoniszowice (Płouszowice) odziedziczył Adam – syn Jakusza, pisany potem z Dąbrowicy. Wydaje się, że od tego czasu (a precyzyjniej od lat 1431–1441) można mówić o samodzielnych dobrach Dąbrowica, w skład których wchodziły również Płoniszowice (Płouszowice). Ta łączność kompleksu dóbr Dąbrowica-Płouszowice, po oddzieleniu Sławina i Woli Sławińskiej, utrzymała się aż do XVIII wieku, por.: A. Sochacka, *Własność ziemska w województwie lubelskim w średniowieczu*, Lublin 1987, s. 80.

9. P. Plisiecki, *Z badań nad siecią parafialną i dziesięciną. Przykład parafii w Dobrowodzie*, „Teki Komisji Historycznej”, 1 (2004), s. 22.

10. *Słownik historyczno-geograficzny województwa lubelskiego w średniowieczu*, oprac. S. Kuraś, Warszawa 1983 [w:] *Dzieje Lubelszczyzny*, t. III, s. 63.

11. Na temat świątyń lubelskich zob. J. A. Wadowski, *Kościół lubelski*, Kraków 1907 (reprint Lublin 2004); P. Szafran, *Rozwój średniowiecznej sieci parafialnej w Lubelskiem*, Lublin 1958; A. Rozwałka, *Sieć osadnicza...*; J. Chachaj, *Początki kościołów lubelskich w świetle legend i przekazów historycznych*, Lublin 2010.

12. P. Szafran, *Rozwój średniowiecznej sieci parafialnej...*, s. 154–155.

Parafia kolegiacka św. Michała w Lublinie w II połowie XVIII wieku¹³

Źródła: *Spis ludności diecezji krakowskiej prymasa M.J. Poniatowskiego z 1787 r.*, wyd. B. Kumor, Lublin 1977–1979, s. 159–160; *Kościół i społeczeństwo Małopolski w II połowie XVIII wieku. Materiały źródłowe*, t. 1: *Ludność i organizacja diecezji krakowskiej*, oprac. B. Szady, Lublin 2010, s. 104.

cie pierwszej wzmianki o tej miejscowości pochodzącej z 1317 roku¹⁴. Dziesięciny z Dąbrowicy były w XV wieku dzielone między Mełgiew oraz Lublin – plebana oraz archidiakona lubelskiego¹⁵. Podobna sytuacja – tzn. podziału uposażenia – utrzymała się do początków XVII wieku. Wizytacja w 1603 roku potwierdza otrzymywanie dziesięcin z Dąbrowicy przez archidiakona lubelskiego, już jako członka kapituły kolegiackiej, oraz plebana w Mełgwi¹⁶. Uposażenie archidiakona zostało na krótki okres połączone z powstałą w 1767 roku sufraganią lubelską. Po śmierci ostatniego archidiakona i jednocześnie sufragana lubelskiego Jana Lenchowskiego rząd austriacki zajął w 1807 roku dochody sufraganii i archidiecezji, które stały się podstawą utrzymania biskupstwa lubelskiego¹⁷. Przez cały okres nowożytny – taki stan rejestruje mapa S. Wojciechowskiego z 1966 roku – aż do połowy XIX wieku Dąbrowica należała do parafii kolegiackiej św. Michała.

13. Wykazy źródłowe z drugiej połowy XVIII wieku pomijają żydowskie osiedla Wieniawę oraz Piaski, Kartoteka województwa lubelskiego, Pracownia Atlasu Historycznego Polski, Instytut Historii PAN.

14. A. Rozwałka, *Sieć osadnicza...*, s. 153.

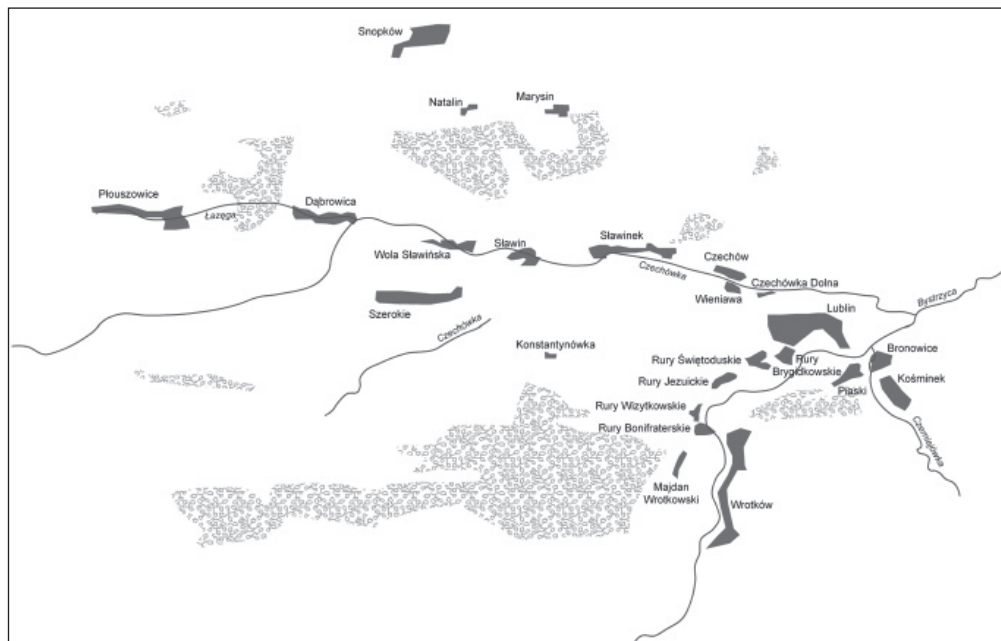
15. *Słownik historyczno-geograficzny...*, s. 63.

16. AAL. Rep60 A96, s. 48, 402.

17. J. A. Wadowski, *Kościół lubelskie*, s. 104–106.

Kościół kolegiacki św. Michała w drugiej połowie XVIII wieku przechodził wyraźny kryzys materialny związany m.in. ze zmianami organizacyjnymi wywołanymi przez rozbiory Polski. Przekazanie sprzętów liturgicznych na rzecz powstania kościuszkowskiego przyczyniło się do wyznaczenia pojezuickiego kościoła św. Jana na siedzibę powołanego w 1805 roku biskupstwa lubelskiego, gdyż był on w lepszej kondycji od podupadającej kolegiaty. Decyzja ta dopełniła poniekąd kłęski kolegiaty, która ostatecznie została rozebrana w latach 1846–1852. W 1826 roku kościół św. Michała utracił swoje przywileje kolegiackie, zaś kilka lat później – w 1832 roku – także prawa parafialne, które zostały przeniesione do pojezuickiego kościoła katedralnego św. Jana. Tym samym Dąbrowica znalazła się na ponad pół wieku w parafii katedralnej w Lublinie należącej w XIX wieku do dekanatu lubelskiego¹⁸.

Przynależność parafialna Dąbrowicy uległa ponownej zmianie w 1864 roku pod wpływem wydarzeń związanych z polityką kościelną państwa. Pośrednim skutkiem kasaty klasztorów w 1864 roku, w tym lubelskiego klasztoru bernardynów, była

Parafia Nawrócenia św. Pawła w Lublinie w 1906 roku.

Źródło: *Catalogus ecclesiarum et utriusque cleri tam saecularis quam regularis Diecesis Lublinensis : pro anno Domini 1906*, Lublin 1906, s. 16.

18. B. Kumor, *Ustrój i organizacja Kościoła polskiego w okresie niewoli narodowej 1772–1918*, Kraków 1980, s. 561; J. Kuczyńska, *Kościół farny św. Michała w Lublinie*, Lublin 2004, s. 80–85.

decyzja o erygowaniu nowej parafii przy kościele Nawrócenia św. Pawła. W 1878 roku ówczesny biskup lubelski Walenty Baranowski skierował pismo do władz rządowych z prośbą o erygowanie nowej parafii, której terytorium miało stanowić część parafii katedralnej, w tym m.in. Dąbrowica i Płusowice. Oficjalna erekcja parafii św. Pawła miała miejsce dopiero w maju 1884 roku, a dokonał jej biskup Kazimierz Wnorowski¹⁹.

Ostatnia zmiana w zakresie przynależności parafialnej wsi Dąbrowica zaszła dopiero w 1950 roku wraz z utworzeniem przez biskupa Piotra Kałwę samodzielnego ośrodka duszpasterskiego w Dąbrowicy, początkowo pod auspicjami jezuitów, a od 1961 roku – duchowieństwa diecezjalnego. Terytorium parafii zostało wyodrębnione z parafii macierzystej, tzn. z terenów parafii Nawrócenia św. Pawła w Lublinie. W momencie erygowania parafii należały do niej tylko wsi Dąbrowica oraz Kolonia Dąbrowica. W kolejnych latach obszar parafii został powiększony o wsi: Dębówka, Wola Sławińska, Szerokie oraz część wsi Kolonia Płusowice. Na skutek rozbudowy sieci parafialnej w Lublinie w latach 80-tych i 90-tych odłącznie od parafii Dąbrowica wieś Dębówkę, część wsi Wola Sławińska (do parafii św. Stanisława w 1982 roku) oraz Szerokie (do parafii Trójcy Świętej w 1993 roku). Parafia Dąbrowica należała początkowo do dekanatu lubelskiego, następnie do utworzonego w 1972 roku dekanatu Lublin-Podmiejski, zaś od listopada 1982 roku do dekanatu konopnickiego²⁰.

Związek Dąbrowicy z Lublinem, widoczny przez wiele stuleci w przynależności do kolejnych parafii lubelskich, dotyczył także administracji świeckiej. Należy pamiętać, że do końca XVIII wieku to właśnie parafia stanowiła podstawową jednostkę administracyjną także w strukturach państwowych; różnica zachodziła na poziomie jednostek wyższego rzędu, gdyż parafia Lublin należała w okresie nowożytnym do dekanatu Chodel i diecezji krakowskiej, natomiast w przypadku administracji świeckiej do województwa lubelskiego (do 1474 r. sandomierskiego) i powiatu lubelskiego²¹. Przez bardzo długi okres, do 1737 roku, wieś ta stanowiła jedną z najważniejszych posiadłości w kompleksie dóbr Firlejów. Straciła ona na znaczeniu razem z upadkiem samego rodu. Jak wynika z pierwszych wiarygodnych źródeł demograficznych oraz przedstawień kartograficznych miejscowość ta nie należała do największych. Zgodnie ze spisem ludności z 1787 roku Dąbrowicę zamieszkiwało 159 osób wyznania rzymskokatolickiego oraz 11 osób pochodzenia żydowskiego

19. J. A. Wadowski, *Kościoły lubelskie*, s. 571.

20. Parafia: Dąbrowica, pw. Narodzenia NMP (dostęp: <http://diecezja.lublin.pl/parafia,101745>, 14 marca 2012).

21. *Słownik historyczno-geograficzny...*, s. 63; Wojciechowski, *Województwo lubelskie...*, s. 37.

Parafia Dąbrowica pw. Narodzenia NMP (zasięg współczesny)

Źródło: Strona internetowa parafii (dostęp: <http://paraf.webd.pl/joomla/images/mapa.jpg>, 14 marca 2012).

(z dziećmi). Spis podaje także 12 osób powyżej 80 roku życia – razem 182 mieszkańców. Sąsiednie Płusowice liczyły w tym czasie 192 mieszkańców, Sławin – 195, Sławinek – 102, Snopków – 215²². Wieś w tym okresie była podzielona. Większa część, będąca w 1789 roku w posiadaniu zastawnym Urszuli Szaniawskiej, cześnikowej łomżyńskiej, składała się – wg różnych statystyk – z 23 (1775 r.) lub 22 (1787 r., 1790 r.) dymów. Drugą, mniejszą część wsi, posiadały pod koniec XVIII wieku benedyktynki sandomierskie – 6 dymów w 1775 r., zaś 7 – w latach 1787–1790. W całym tym okresie tj. w latach 1775–1790 wieś składała się z 29 dymów²³. Wcześniej (od 1737 r.) jako właściciele Dąbrowicy wymieniani są Liniewscy (Ewa Liniewska) oraz Janiszewscy. Od 1792 roku wieś miała należeć do Józefa Potockiego. Można założyć, że od 1737 roku aż do początku XIX wieku wieś Dąbrowica stanowiła zabezpieczenie długów, przez co dość często przechodziła z rąk do rąk²⁴.

22. *Spis ludności diecezji krakowskiej prymasa M.J. Poniatowskiego z 1787 r.*, wyd. B. Kumor, Lublin 1977–1979, s. 265–266.

23. Dąbrowica (Kartoteka województwa lubelskiego, Pracownia Atlasu Historycznego Polski, Instytut Historii PAN).

24. A. Palczewska, *Dąbrowica znana i nieznana*, „Gazeta Jastkowska”, 3 (2000), nr 3, s. 15; L. Zugaj, *Dzieje Jastkowa i okolic. Od zarania do 1939 roku*, Lublin 2010, s. 64.

Przynależność administracyjna Dąbrowicy uległa zmianie po włączeniu Lublina do Austrii w ramach trzeciego rozbioru w 1795 roku. Na mocy decyzji cesarza z 21 marca 1796 roku w miejsce powiatu lubelskiego został utworzony cyrkuł lubelski wchodzący w skład Galicji Zachodniej (ziemie trzeciego rozbioru), od 1803 roku połączonej Galicji Wschodniej i Zachodniej. Ponieważ cyrkuły, np. lubelski, były dość rozległe terytorialnie, władze utworzyły jednostki pośrednie w postaci okręgów (Kreise). W tej strukturze cyrkuł lubelski miał komisarzy okręgowych w Lublinie, Kazimierzu i Kraśniku. Dąbrowica należała do kompetencji komisarza lubelskiego²⁵. Wykup wsi w latach 1792–1793 przez Stanisława Lingenaua, mieszczanina warszawskiego (od 1775 roku szlachcica), ustabilizował jej sytuację własnościową, gdyż prawie przez pół wieku pozostawała w rękach tej samej rodziny²⁶.

W początkowym okresie panowania Napoleona jednostki administracji terytorialnej Lubelszczyzny nie uległy zasadniczej zmianie – jedynie ich nazewnictwo zostało spolszczone: starostwa cyrkularne (Kreisamt) zostały zastąpione przez Urzędy (Rady) Administracyjne Powiatowe. Dopiero po przyłączeniu Lubelszczyzny do Księstwa Warszawskiego (traktat w Schönbrunn, 14 X 1809 r.) ujednolicono administrację Galicji Zachodniej z Księstwem Warszawskim. Należy przypomnieć, że podstawowy podział terytorialny wprowadzony w czasach napoleońskich obejmował departamenty oraz powiaty. Cyrkuły (okręgi) były zbyt dużymi jednostkami, żeby przekształcić je w powiaty i jednocześnie zbyt małymi, żeby mogły stanowić departamenty²⁷. Nowy podział wprowadził na terenie Galicji Zachodniej 4 departamenty oraz 40 powiatów. Lublin został zarówno stolicą departamentu jak i powiatu²⁸. Na mocy dekretu z 23 lutego 1809 roku każde miasto i wieś Księstwa Warszawskiego zostało uznane za osobną gminę – na czele gminy wiejskiej stał wójt mianowany przez prefekta²⁹.

Utworzenie Królestwa Polskiego w 1815 roku oznaczało powrót do jednostek administracyjnych obowiązujących w Rzeczypospolitej – województw i jednocześnie (mocą postanowieni namiestnika z 1816 roku) utworzenie większych obwodów terytorialnych w miejsce dotychczasowych powiatów. Powiaty pozostały

---

25. W. Ćwik, J. Reder, *Lubelszczyzna. Dzieje rozwoju terytorialnego, podziałów administracyjnych i ustroju władz*, Lublin 1977, s. 65, 68.

26. L. Zugaj, *Dzieje Jastkowa...*, s. 64–65.

27. W. Ćwik, J. Reder, *Lubelszczyzna...*, s. 73.

28. *Dziennik Praw Księstwa Warszawskiego*, t. 2, Warszawa 1811, s. 145–148.

29. Tamże, t. I, s. 201–209; H. Grossman, *Struktura gospodarcza i społeczna Księstwa Warszawskiego na podstawie spisów ludności 1808 i 1810 r.*, „Kwartalnik Statystyczny”, 2 (1925), s. 7–10.

jako okręgi wyborcze i sądowe³⁰. Dawny departament lubelski został bez zmian granicznych przekształcony w województwo lubelskie, podzielone na 4 obwody: lubelski (z powiatem lubelskim, do którego należała Dąbrowica), krasnostawski, hrubieszowski i zamojski. Po powstaniu listopadowym zaszły kolejne zmiany w nazewnictwie – ukazem z 1837 roku województwo przemianowano na gubernie, w 1842 roku obwody na powiaty (ujezdy), zaś dotychczasowe powiaty na okręgi (okrugi). Do istotnych zmian doszło także na najniższym, gminnym, poziomie – obszar gminy wiejskiej miał liczyć co najmniej 50 dymów³¹. Kompleks dóbr Płouszowice i Dąbrowica, należący przez większość XIX wieku do rodziny Lingenaus, zaliczany był w tym okresie do gminy Płouszowice³². W pierwszej połowie XIX wieku (1827 r.) Dąbrowica liczyła nadal – podobnie jak w drugiej połowie XVIII wieku – 29 dymów, przy czym liczba mieszkańców wzrosła do 230 osób³³.

Znaczne zmiany w organizacji terytorialnej, mające na celu zwiększenie kontroli, rusyfikacji i unifikacji terytorialnej, zaszły po 1862 roku. Ukazem z 1866 roku zmniejszono powierzchnie guberni oraz powiatów, i zlikwidowano okręgi. Zgodnie z podziałem terytorialno-administracyjnym guberni lubelskiej z 1867 roku³⁴, Dąbrowica znalazła się powiecie lubelskim i gminie Jastków. Analizując zasięg terytorialny gminy Jastków, należącej pierwotnie do guberni i powiatu (w okresie I wojny światowej na krótko także obwodu) lubelskiego, zaś od powstania niepodległego państwa polskiego do województwa i powiatu lubelskiego³⁵, można stwierdzić, że nie uległ on większym zmianom³⁶.

Położenie Dąbrowicy w strukturach administracji państwowej na przełomie XIX i XX wieku jest nieco odmienne w stosunku do granic administracji ko-

---

30. *Dziennik Praw Królestwa Polskiego*, t. 1, Warszawa 1816, s. 115–120.

31. W. Ćwik, J. Reder, *Lubelszczyzna...*, s. 84, 93, 98.

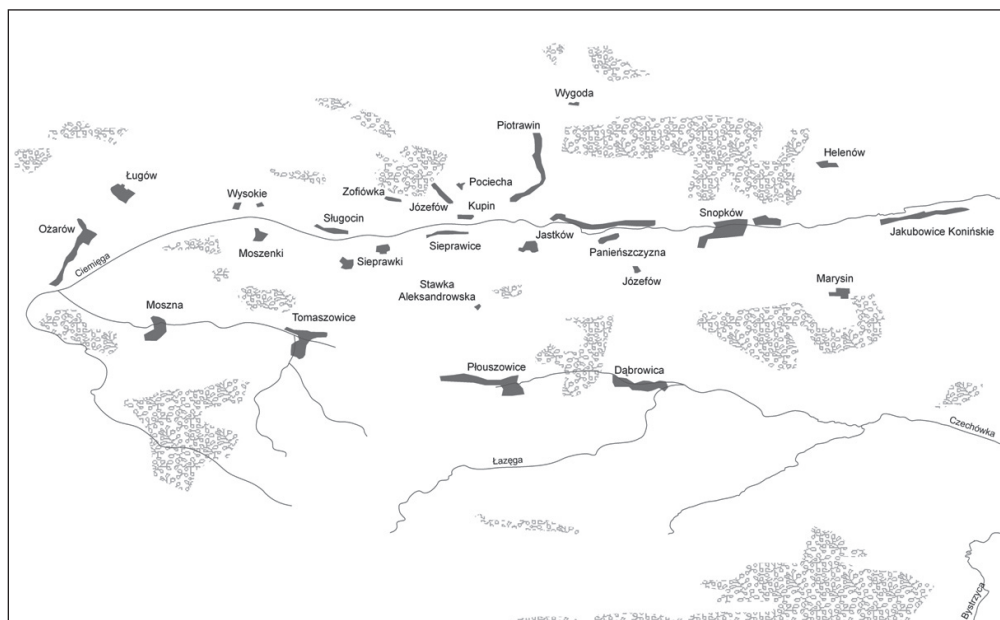
32. L. Zugaj, *Dzieje Jastkowa...*, s. 65.

33. *Tabella miast, wsi, osad Królestwa Polskiego z wyrażeniem ich położenia i ludności alfabetycznie ułożona w Biórze Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji*, t. 2, Warszawa 1827, s. 90.

34. *Dziennik Praw Królestwa Polskiego*, t. 66, Warszawa 1866, s. 293; t. 67, Warszawa 1867, s. 373.

35. Gmina Jastków w 1932 roku obejmowała 11 974 ha i zamieszkiwało ją 8 358 osób, W. Kłownowiecki, *Podział administracyjny województwa lubelskiego*, [w:] *Monografia statystyczno-gospodarcza województwa lubelskiego*, t. 1: *Zagadnienia podstawowe*, red. I. Czuma, Lublin 1932, s. 119.

36. K. Соколовски, *Карта Люблинской губернии*, Варшава 1890, 1: 252000; Z. Słomiński, *Mapa województwa lubelskiego*, Lublin 1920, 1:200 000. Najważniejsze zmiany, jakie zaszły po II wojnie światowej polegały na wyłączeniu z granic gminy Jastków Jakubowic Konińskich oraz włączeniu wsi Miłocin, L. Zugaj, *Dzieje Jastkowa...*, s. 65, 93.

Gmina Jastków w latach 1890-1921

Źródło: K. Соколовски, Карта Люблинской губернии, Варшава 1890, 1: 252 000; Z. Słomiński, Mapa województwa lubelskiego, Lublin 1920, 1:200 000.

ścielnej. Parafia pw. Nawrócenia św. Pawła skoncentrowana była wokół dorzecza Czechówki (część wschodnia parafii) oraz Bystrzycy (część południowa parafii). Z kolei główną osią dla gminy Jastków była rzeka Ciemiega, zaś Dąbrowica wraz z Płuszczycami to dwie najbardziej wysunięte na południe miejscowości tej gminy. W tym też okresie wieś Dąbrowica uległa podziałowi, tak że pierwszy spis obejmujący te dobra już w niepodległej Polsce (1921 rok) dzielił Dąbrowicę na kilka części: wieś Dąbrowica – 56 domów i 327 mieszkańców, Dąbrowica folwark – 5 domów i 44 mieszkańców, Dąbrowica-Kolonia – 3 domy i 35 mieszkańców oraz Dąbrowica-Barak kolonia z 4 domami i 24 mieszkańcami. Odnotowano także drugi folwark o nazwie Dąbrowica-Mostki (2 domy i 46 mieszkańców)³⁷.

37. *Skorowidz miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej*, t. 4: *Województwo Lubelskie*, Warszawa 1924, s. 63.